

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

De Ivstitia Et Ivre ceterisq[ue] Virtutibus Cardinalibus

Lessius, Leonardus

Antverpiæ, 1632

12 Quanto tempore poßit præscribi aduersus Principem.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-72459](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-72459)

ea quinquennio contra fiscum; præterquam in casu hæresis.

Prior pars, quod *reus non possit ea præscribere quamdiu potest puniri*, per se patet. quamdiu enim potest puniri, fiscus ius habet ea sibi vindicandi.

Altera probatur ex L. 2. supradicta, quæ generaliter loquitur. Excipio casum *hæresis*; quia bona hæretici, & consequenter bona apostata, nunquam possunt præscribi contra actionem fisci, nec ab ipso, nec ab heredibus eius, neque ab aliis ad quos ea deuenierint, nisi ipsi ignorauerint illum hæreticum esse, & 40. annis cum hac ignorantia ea possederint. Colligitur ex cap. 2. de præscript. in 6. De quo vide Couarr. in epitome 4. decret. p. 2. c. 6. §. 8. quia hæc res merè est fori externi. non enim in conscientia tenentur ea tradere, nisi post sententiam cogantur.

Dico Quintò, Legata & fideicommissa non possunt præscribi contra legatarium & fideicommissarium nisi spatio 30. annorum. Colligitur L. vlt. C. Communia de legatis. vbi dicitur, *Nec usucapione, nec longi temporis, (id est, 10. vel 20. annorum) prescriptionem contra legatarium & fideicommissarium procedere*: quod autem 30. anni sufficiant, est communis sententia DD. vt docet Couarr. regula Possessor. 3. p. §. 3. n. 6.

Ratio est, quia defectus tituli, & mala fides eius qui rem transfert, non nocet in præscriptione tricennaria. tantum enim spatium temporis supplet defectum tituli in possessore bonæ fidei.

40 Vtrum autem fideicommissum possit etiam præscribi contra eos, quibus post 30. vel 40. annos erat tradendum, qui fortè nondum nati erant currente tempore præscriptionis, disputat Couarr. & ostendit multis rationibus, probabile esse absolute præscribi; ita vt successioibus non sit vquam restituendum. Idem dicendum de Maioratu & Primogenio.

Aduerte, hanc tricennariam præscriptionem requiri, si legatum vel fideicommissum, vel Maioratus, qui ad alium peruenire debebat, tibi fuit traditus ab eo, qui alteri tradere debebat: tunc enim ratione malæ fidei, quæ est in auctore, non potes præscribere ante 30. annos, vt infra dicetur. Secus si à tertio habeas, qui bona fide accepit ab illo: tunc enim potes præscribere tempore ordinario: vt notat Couarr. & consentiunt alij Doctores.

Traditum mala fide requirit annos 30. non si bona.

DVBITATIO XII.

Quanto tempore possit præscribi aduersus Principem.

NOTandum est, quinque genera bonorum Principis posse considerari: vt docet Couarr. Reg. Possessor. p. 2. §. 2. num. 7.

41 In primo sunt ea, quæ per sententiam fisco sunt tradita: hæc non possunt præscribi nisi 40. annorum spatio. L. Omnes. 4. C. de præscriptione 30. vel 40. annorum. nec obstat §. Res fisci. Institut. de Usucapionib. vbi dicitur, *Res fisci usucapi non potest*: hoc enim est intelligendum tempore ordinario, quo res priuari potest; vt tribus. 10. 20. annis. Secus autem extraordinario; vt ibidem notat Glossa.

Fiscollata.

Quando autem res nondum fisco est incorporata, sed manet apud reum vel heredes, potest præscribi quinquennio: vt dictum est supra num. 38.

In secundo sunt ea, quæ quis debet Principi *Tributa*. in recognitionem subiectionis suæ & supremæ potestatis ipsius; vt sunt census & tributa: horum exemptionem & immunitatem nemo potest præscribere. Panormit. in cap. Cum nobis. & cap. Ad audientiam, & alij. Secus est de immunitate ab indictionibus & collectis, quæ non in recognitionem supremæ potestatis, sed pro expensis alicuius belli vel simili aliqua publica necessitate soluuntur: hæc enim potest præscribi contra ciuitates annis 40. vt ostendit Couarr. ibidem, num. 8. Idem dicendum aduersus Principem, vt colligitur ex d. L. Omnes. C. de præscript. 30. vel 40. annorum, nisi aliud particulari lege statutum sit, vt ex aliis docet Couarruius supra num. 15.

Simili modo præscribi à subditis nequit immunitas ab obedientia Principis, vel ab ipsius correctione, vel vt ad eum non possit appellari; quia potestas præcipiendi, iudicandi, & castigandi omnino intrinseca est auctoritati Principis respectu subditorum. Potest tamen subditus præscribere exemptionem & libertatem, per quam desinat esse subditus, & non agnoscat illum Superiorem in temporalibus: quod multi Principes antea subditi Imperio Romano fecerunt. ad hoc autem sufficiunt quadraginta anni cum titulo, & sine titulo tempus immemorabile: vt ex iis quæ nunc dicentur, colligi potest. Exemptio tamen à potestate spiritali summi Pontificis nullo modo præscribi potest, sicut nec ipse Pontifex potest aliquid à sua Iurisdictione eximere: quia hæc Iure diuino annexa est Pontificati in omnes Christianos, illis verbis Domini, *Pasce oves meas*, Ioannis 21.

In tertio sunt ea, quæ etsi dignitati Principis non sunt intrinseca; tamen ei proprie conueniunt & reseruantur. vt posse indicare vectigal, instituire Tabelliones, legitimare, & similia. Hæc acquiri possunt præscriptione ab inferiore, spatio 40. annorum cum titulo: sine titulo per tempus cuius initij non extet memoria. Panormit. in C. Cum nobis, de præscript. estque communis opinio, teste Couarr. Ratio cur hæc acquiri possint ab inferiore, est, quia possunt hæc per Principem communicari subdito. Vnde si subditus (v.g. Comes aliquis eiusque maiores) à tempore immemorabili hoc usurpauerit, præsumitur à Principibus concessum.

Quadraginta anni non sufficiunt sine titulo; quia nisi titulum ostendat, (v.g. concessionem alicuius, qui fuerit Princeps vel prociunt abf- Principe habitus) præsumptio est contra eum *que titulo*. quod mala fide usurpauerit: vt patet in simili cap. 1. de Præscriptione in 6. vbi Episcopus sine titulo non potest præscribere decimas alterius diocesis, eò quod præsumptio iuris sit contra illum; cum decimæ Iure communi pertineant ad Ecclesias diocesis. Simili modo cum hæc Iura Principum sint propria, præsumptio malæ fidei est contra subditum. tollitur autem præsumptio illa, vel ostensione tituli colorati, vel possessione temporis immemorabilis. idem dicendum de præscriptione meri & misti imperij;

Principi reseruata.

40. anni non sufficiunt abf- que titulo.

perij : vt docet Couarruias §. 3. num. 3.

In quarto sunt bona Principatus, quæ coronæ sunt annexa; vt prata, saltus, viuaria, prædialia rustica & vrbana, vrbes, castra, hæc præscribi non possunt contra Principem, nisi 100. annis. Probat ex L. Vtinter diuinum. 23. C. de sacrosanctis Ecclesiis, vbi in præscribendo legato, vel donato, vel empto, contra ciuitates requiruntur 100. anni; ergo multò magis contra Regnum vel Prouinciam. Hæc enim sunt bona Regni vel Prouinciæ. Est communis sententia Doctorum. Secus est de fisco Principis. hic enim non fruitur priuilegio præscriptionis centenariæ, sed tantum 40. annorum: sicut neque ciuitates, contra quas etiam 40. annis præscribitur, exceptis iis quæ habentur d. L. Vt inter diuinum, quæ sunt hereditas, legatum, fideicommissum, donatum, emptum: vt enim hæc contra ciuitatem aliquam præscribas, requiruntur 100. anni. In ceteris sufficiunt 40. vt passim docent Doctores.

Ius ciuitatis in quibusdam, quæ ipsis relicta.

Priuata Principis.

In quinto sunt ea, quæ Princeps possidet vt priuatus. In his quibus præscribitur contra Principem, sicut contra priuatum. Ita Couarr. supra num. 16. ex Baldo & aliis: nam & res patrimoniales Clericorum præscribuntur contra eos, sicut contra alios. Neque vllum lus extat, quo Principibus hac in parte aliquod Priuilegium præ ceteris, maximè Ecclesiasticis tribuatur.

DVBITATIO XIII.

Quanto tempore præscribat, qui rem accipit à possessore male fidei, vel eo qui mala fide tradidit.

42 Heres auctoris mala fidei non præscribit.

Respon. & dico Primò, Is qui accipit eam vt heres immediatus, nullo tempore potest eam præscribere, etiam si bona fide acciperit & possederit. Est communis sententia DD. vt docet Couarr. reg. Possess. §. 9. in principio. Colligitur ex L. Cum heres, 2. de diuersis temporal. præscript. vbi dicitur: Cum heres in ius omne defuncti succedat, ignorantia sua defuncti vitia non excludit; veluti cum sciens alienum ille vel precario possedit: quamuis enim precarium heredem ignorantem non tenet, nec interdito recte conueniatur, tamen vsucapere non poterit, quod defunctus non potuit. Addit: Idem Iuris est, cum de longa possessione queritur, cum exordium rei, bona fidei ratio, non teneatur. Et §. Diutina. Instit. de vsucap. Si ille (defunctus) initium iustum non habuit (id est, si mala fide cepit possidere) heredi & bonorum possessori, licet ignorantem, possessio non prodest. Idem habetur L. vlt. C. Communia de vsucapion. Ratio est; quia heres, defuncti personam representat, ita vt fictione Iuris censeatur vna eadem persona; & eorum possessio, quasi vna continuata possessio. vnde cum initium istius possessionis in defuncto sit vitiatum mala fide, censeatur etiam vitiatum qua parte extenditur ad heredem, ita vt heres fictione Iuris mala fide censeatur possidere. atqui cum mala fide non procedit præscriptio. vnde sicut defunctus non poterat rem illam præscribere, ita nec heres. Hæc ratio colligitur ex Iuribus citatis.

Aduerte tamen, non videri omnino improbabile, heredem posse præscribere spatio triginta annorum: quia hic non requiritur titulus, sed solum possessio bonæ fidei. atqui iste heres reuerà bona fide possidet. Nec obstat, quòd iuris fictione dicatur possidere mala fide, tum quia id solum est verum quatenus continuatur eius possessio cum possessione defuncti, & vna cum illa censeatur; non autem quatenus consideratur ipsa per se, & vt ab ipso herede habens initium per nouum actum, quo adita hereditate cepit possidere: tum quia, cum illa non sit vera mala fides, sed solum ficta vel præsumpta, quæ etsi impediat præscriptionem ordinariam, quæ tribus, decem, aut viginti annis completur, non debet ei tribui tanta vis, quanta malæ fidei veræ. vnde non debet impedire extraordinariam, quæ est triginta vel quadraginta annorum, & nullum postulat titulum, nisi præsumptio Iuris ei aduerfetur. itaque heres poterit triginta annis illa bona præscribere, non vtendo tamen accessione temporis, quo mala fide illam possedit defunctus. Hanc opinionem Iure Canonico veram esse, tenent Dynus, Bartolus, Bellamerus, & quidam alij. imò eandem etiam Iure ciuili obtinere docet Alexander, consil. 110. num. 7. & multi alij relati per Baldum. Vide Couarr. supra num. 1. 4. & 5. qui etiam satis in illam inclinat. Tamen altera opinio videtur Iuri conformior, quod causetur talis heres non possit præscribere, refert in malam fidem præsumptam, qua censeatur possidere: quæ mala fides etiam præscriptioni tricenariæ obstat. Eandem tenet Siluest. Præscriptio 1. num. 8. & alij passim.

Dixi, vt heres immediatus; quia heres immediatus, id est heres huius heredis, potest eam tempore ordinario præscribere, si bona fide vera prior heres possederit. Ratio est, quia fictio illa Iuris de mala fide ad secundum heredem non extenditur. vitant enim Iura duas fictiones ex eadem causa. vnde etsi mala fides vera defuncti pariat in herede fictionem, & veluti vmbra malæ fidei: non tamen hæc mala fides ficta seu vmbra potest similem parere in successore. vmbra enim vmbra non facit, sed verum corpus. quare etsi prior heres succedens immediatè auctori mala fidei, ac proinde labem malæ fidei Iuris fictione ab eo contrahens, non possit rem illam vsucapere, secundus tamen heres, ad quem fictio illa non pertingit, poterit. Quòd si heres potest illam vsucapere, multò magis donatarius, emptor, & legatarius poterunt, cum personam sui auctoris non repræsentent. vnde si immediatus heres rem defuncto commodatam, aut locatam, aut apud eum depositam, existimans hereditariam esse, bona fide accipienti vendiderit, aut donauerit, aut dotis nomine dederit: dubium non est, quin is qui acceperit, vsucapere possit, vt habetur §. Sed tamen. Instit. de vsucap.

Hoc tamen quod diximus, secundum heredem posse vsucapere, limitandum censent DD. nisi hic secundus sit heres, qui suus in Iure vocatur. Hic enim rem illam non potest vsucapere titulo heredis. ita colligitur ex L. Nihil pro herede. 2. C. de vsucapion. pro herede; vbi dicitur: Nihil pro herede posse vsucapi suis heredi-

Probabile illum vsucapere.

43 Heres immediatus.

Donatarius, emptor, legatarius.

An heres suus possit vsucapere.